

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Přednáška 7

Náklady, výnosy a zisk hotelu

doc. Ing. Pavlína PELLEŠOVÁ, Ph.D.,
**Katedra cestovního ruchu a
volnočasových aktivit**

Význam a členění nákladů a výnosů hotelu

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ✓ je důležité efektivní řízení finančních prostředků a sumarizace finančně vyjádřených provozních událostí, které se staly v uplynulém období, a na ně navazujících úkonů.
- ✓ **Náklady a výnosy** - hybná síla podnikatelského subjektu, informují o úspěšnosti.
- ✓ Např. finanční řízení v hotelu má na starosti ekonomický úsek, který zajišťuje zpracování účetnictví a finanční analýzy tak, aby údaje získané z ekonomického úseku umožnily kontrolu stavu majetku a hospodaření.
- ✓ Cíl finančního oddělení - zajistit „finanční zdraví“ hotelu.
- ✓ **Finanční řízení** zahrnuje veškeré finanční operace, které umožňují výhodné získávání finančních prostředků a jejich účelné hospodaření a investování.
- ✓ Finanční řízení zásadně ovlivňují dva faktory, a to **čas a riziko**.

Náklady hotelu

- ✓ Správně stanovené náklady a jejich rozčlenění je také důležité pro správné stanovení ceny.
 - ✓ Existuje mnoho členění nákladů.
 - ✓ členění musí být vyvoláno účelovou spotřebou (má to vztah k řešení určitých otázek a rozhodnutí).
 - ✓ Z pohledu managementu – se náklady člení na ty, které mají význam **pro řízení** a ty, které jsou důležité pro **budoucí rozhodování**.
 - ✓ Členění - klasifikace nákladů podle různých kritérií je základním předpokladem pro aplikaci dalších nástrojů manažerského účetnictví, finančního řízení apod.
-

Členění nákladů hotelu

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

✓ **Druhové členění nákladů** - jedná se o rozdělení nákladů, které odpovídá finančnímu pojetí nákladů. Existuje několik elementárních nákladových druhů:

- spotřeba materiálu, energie a externích služeb,
- osobní náklady (mzdy, sociální náklady...),
- odpisy hmotného a nehmotného investičního majetku,
- spotřeba použití externích prací a služeb,
- finanční náklady.

Členění nákladů hotelu

- ✓ **Účelové členění nákladů** - cílem je zjistit zda podnik nepřesahuje dané množství. Náklady členíme na:
 - **Náklady technologie a náklady na obsluhu a řízení:**
 - **Náklady technologické** – jsou bezprostředně vyvolány technologií nebo s ní nějakým způsobem účelově souvisí (náklad na spotřebu materiálu určitého množství, náklady, jako jsou odpisy zařízení sloužícího k výrobě v rámci určité technologie).
 - **Náklady na obsluhu a řízení** - mzdy manažerů, účetních, personalistů, náklady na výpočetní techniku pro administrativní pracovníky, náklady na informační systém podniku.
-

Členění nákladů hotelu

- **Z hlediska řízení hospodárnosti:**
 - **Náklady jednicové** - označuje náklad, který je možné bezprostředně vztáhnout k určitému výkonu či konkrétní operaci: výrobní materiál, mzdové výrobní náklady, případně další náklady - např. náklady na licence, patenty, speciální balení, mimořádné náklady na expedici, mimořádné náklady na uvedení výrobku do provozu, školení apod. V podniku se využívají při stanovení kalkulací nákladů, při kontrole hospodárnosti vynaložených nákladů.
 - **Náklady režijní** – zahrnují náklady na obsluhu zařízení a tu část technologických nákladů, které nesouvisí s jednotkou výkonu, ale s technologickým procesem jako celkem (odpisy strojů, mzdy údržbářů, náklady na výpočetní techniku pro administrativní pracovníky apod.)
-

Členění nákladů hotelu

- **Účelové třídění nákladů** - splňuje požadavek na účinnou kontrolu vynaložených nákladů a zjištění, zda jsou překračovány nebo dochází v podniku k jejich úsporám. Jsou členěny podle účelu, za jakým byly vynaloženy, a to dle vnitropodnikových útvarů a jednotlivých výkonů:
 - **podle místa vzniku a odpovědnosti** - podle vnitropodnikových útvarů (středisek) – ty v návaznosti na míře své ekonomické samostatnosti evidují náklady, za jejichž úroveň jsou zodpovědné, nebo i výnosy a tím i zisk.
 - **podle výkonů, tj. kalkulační třídění nákladů** - říká na jaké výrobky nebo služby byly náklady vynaloženy.
-

Členění nákladů hotelu

- S účelovým členěním nákladů souvisí také **kalkulační třídění nákladů**. Podle pří-činných vazeb k druhově, objemově a jakostně specifikovanému výrobku či službě lze rozlišovat náklady:
 - **přímé (jednicové)** - lze bezprostředně přiřadit jednotlivým výkonům, např. spotřeba materiálu, mzdové náklady výrobních dělníků, tj. základní mzdy, příplatky ke mzdám, prémie, odměnami souvisejícími přímo s výkony aj. Součástí jejich stanovení je i určení norem naturální spotřeby jednotlivých vstupů (materiálu, energie, práce), které po ocenění určují úroveň nákladů na dílčí části technologického procesu.
 - **Nepřímé** - společně vynaložené na více druhů nebo na všechny výkony a na zajištění chodu celého podniku. Přímé sledování dle jednotlivých výkonů není možné. Mohou být vykazovány jako:
 - **režijní náklady, náklady pomocných činností.**
-

- **Z hlediska míry využití výrobní kapacity:**
 - **Volné** – náklady, které nejsou plně využity při určité výrobní kapacitě daným objemem činností. Jejich existence nemusí znamenat pro podnik nehospodárnost. Pomáhají odkrýt zdroje pro zvýšení efektivity a odkrýt rezervy.
 - **Využité** – jsou pravým opakem volných FN. Jsou plně využity při dané výrobní kapacitě.
-

Členění nákladů hotelu

- **Z hlediska stálosti:**
 - Neměnné – náklady se nemění v období, které sledujeme.
 - Měnicí se skokem – jedná se o dodatečné vklady ekonomických zdrojů (koupě nových zařízení, stavba haly) způsobující, že se fixní náklady zvednou jednorázově. Skokově se změní.
 - Smíšené fixní náklady – tvoří specifickou skupinu těchto nákladů. Nerozlišujeme zde, zda se jedná o fixní nebo variabilní náklady.
-

Členění nákladů hotelu

✓ Mezi fixní náklady řadíme u vybraných hotelů následující položky

(Vaňková, 2011):

- **Pokožová část** – jedno lůžko, šatníková skříň, jedna sedací možnost na jedno lůžko, jedna sedací souprava, stůl, psací stůl nebo deska, malé nebo velké kadeřnické stoly, uzamykatelná skříň, rozhlas, televizor, DVD-rekordér, klimatizace a příslušenství, minibar, topné těleso, velké odkládací plochy na kufry, trezory na pokojích.
 - **Koupelnová část** – vana, sprcha, pro dvojlůžkový pokoj dvě umývadla, WC toaleta, koupelnové vyhřívací těleso, hygienické skříňky, osobní váhy, kompletní mramorová umývadla tvořící celek.
 - **Marže** – řadíme sem: hotelovou hospodyně, pokojské (uklízí každý den nebo na přání hosta), recepční, vrátný, nosič zavazadel, výtahář a manažeri, marže pro kuchaře.
-

Členění nákladů hotelu

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- **Odpisy dlouhodobého majetku** – dlouhodobý majetek vyjmenovaný v předešlých odrážkách, odpisy budovy, přilehlých parkovišť, bazénu, v případě, že nejsou součástí wellness centra nebo posilovny.
 - **Renovace hotelových pokojů** – renovace vybavení se projeví ve fixních nákladech ve formě odpisů.
-

Členění nákladů hotelu

- ✓ **Hotely musí sledovat výši VC** - náklady, které závisí na jakékoliv změně v hotelovém pokoji. Mění se s každým novým hostem, dle náročnosti a požadavků. Zahrnuje i náklady, které se účetní jednotka rozhodne dát ihned do spotřeby.
 - **Pokožová část** – koš na odpadky, osvětlení pokoje, noční lampička, malá zásuvka, stoleček na kufr, hotelová dokumentace, psací potřeba, dopisní papír, lžice na obuv, kartáč na oděv, hadřík nebo kartáč na obuv, 1 nápojové sklo a otvírač korunkových uzávěrů, ramínka na šaty, garnýže, tapety, obrazy, koberec, povlak na polštáře a příkrývku, matrace, prostěradlo, přehled únikových cest.
 - **Koupelnová část** – froté ručník a froté osuška na jednoho hosta, zrcadlo nad umývadlem, osvětlení nad umývadlem, odkládací polička, velké zrcadlo, předložka před umývadlem nebo před sprchou popřípadě vanou, kryt odpadkový koš, pohárek na 1 hosta, hygienický sáček, 1 mýdlo na hosta.
-

Výnosy hotelu

- ✓ Výnosy představují zvýšení ekonomického prospěchu během účetního období, které se projevilo zvýšením aktiv nebo snížením závazků a vedlo ke zvýšení vlastního kapitálu jiným způsobem, než vklady vlastníků do vlastního kapitálu.
 - ✓ Vznikají zejména z prodeje vlastních výrobků a služeb, z prodeje zboží, z úroků a dividend, či z autorských honorářů.
 - ✓ Uznání výnosů ovlivňuje výši zjištěného zisku (ztráty).
-

Výnosy hotelu

✓ Výnosy můžeme dělit na:

- **provozní výnosy** – výnosy získané z provozní, resp. provozně-hospodářské činnosti podniku; Provozní, provozně-hospodářskou činností podniku je ta činnost, pro kterou byl podnik založen:
 - u výrobního podniku je to výroba a prodej výrobků včetně poskytování výrobních služeb,
 - u dopravního podniku je to přeprava zboží nebo osob,
 - u obchodního podniku je to prodej zboží včetně poskytování různých služeb apod.
 - u hotelu je to poskytování ubytovacích, stravovacích a dalších služeb.
 - **finanční výnosy** – vznikají z finančních operací;
 - tržby z prodeje cenných papírů a podílů (prodej cenných papírů dlouhodobého i krátkodobého charakteru),
 - výnosy z dlouhodobého i krátkodobého finančního majetku (dividendy, podíly na zisku apod.),
-

Výnosy hotelu

- výnosové úroky (přijaté úroky),
 - výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů,
 - ostatní finanční výnosy,
 - převod finančních výnosů.
 - mimořádné výnosy – vznikají z neobvyklých operací vzhledem k běžné činnosti (tj. provozní a finanční) podniku, popř. i z mimořádných událostí nahodile se vyskytující-cích;
 - náhrady za manka a škody (od fyzických i právnických osob);
 - přebytky majetku;
 - výnosy ze změny metody (např. ze změny ve způsobu ocenění majetku); a jiné obdobné výnosy.
-

Výnosy hotelu

- ✓ Mezi konkrétní výnosy hotelu můžeme zařadit např. výnosy z pobytových balíčků, výnosy z akcí konaných pro veřejnost, výnosy ze zvýšení návštěvnosti restaurace, ostatní výnosy apod.
 - ✓ **Výnosy hotelů bude ovlivňovat např.:**
 - sezónnost,
 - poptávka,
 - druh klientely,
 - tradice a kvalita poskytovaných služeb,
 - umístění hotelu a atraktivnost prostředí,
 - vybavenost a architektura hotelu,
 - marketingová strategie a obchodní politika.
-

Hospodářský výsledek hotelu (zisk, ztráta) a jeho použití

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ✓ Porovnáním výnosů s náklady ... hospodářský výsledek - může nabývat buď **kladných (zisk)** nebo **záporných čísel (ztráta)**.
- ✓ **Hospodářský výsledek** podnik vykazuje v účetním Výkazu zisku a ztráty.
- ✓ **Zisk** je jedním z hlavních cílů podnikání, i když ne cílem jediným. Dosahování zisku je však nutné pro zajištění dalších cílů podniku.
- ✓ Zisk odráží všechny stránky ekonomické činnosti podniku, reaguje na veškeré pozitivní i negativní výkyvy v činnosti podniku.
- ✓ **Zisk plní několik funkcí** (Synek, 2011):
 - Je kritériem pro rozhodování, neboť je všestranným ukazatelem výsledků všech činností v podniku. Prostřednictvím zisku prokazuje podnik svou úspěšnost nejen ve vztahu k vlastním pracovníkům, ale i k obchodním a jiným partnerům a v neposlední řadě i ke konkurenci,
 - je hlavním zdrojem akumulace, tj. tvorby finančních zdrojů pro další rozvoj podniku (**rozvojová funkce zisku**),

Hospodářský výsledek hotelu (zisk, ztráta) a jeho použití

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- **Hospodářský výsledek**

výnosy – náklady

- Převýší-li výnosy náklady, vzniká zisk.
- Je-li tomu naopak – náklady jsou vyšší než výnosy, vykazuje podnik ztrátu.
- Pokud jsou náklady a výnosy ve stejné výši, pak = 0.

- ✓ Zisk je důležitou součástí poměrových ukazatelů především (Synek, 2011):
 - rentability podniku (zisk/veškerý kapitál),
 - rentability vlastního kapitálu (zisk/vlastní kapitál),
 - rentability výnosů, resp. tržeb nebo obratu (zisk/výnosy, resp. zisk/tržby, zisk/obrat)
 - nákladové rentability (zisk/náklady), což je u nás přežívající ukazatel.
-

HV a jeho použití

- ✓ V podniku je také možné se setkat s různými kategoriemi zisku (HV):
 - **Účetní zisk, který zahrnuje:**
 - o zisk z provozní (hlavní) činnosti podniku, jako výsledek základních, stále se opakujících činností (výrobní, obchodní, poskytování služeb),
 - o zisk z běžné činnosti, vedle provozního zisku zahrnuje i výsledek z transakcí souvisejících s finančními investicemi,
 - o mimořádný zisk, ovlivňuje účetní zisk nahodilým a výjimečným způsobem a jeho opakování v budoucnu je nepravděpodobné.
 - **Zdanitelný (daňový) zisk**, který se zjišťuje pro účely výpočtu daně z příjmů podnikatelských subjektů. Základem je účetní zisk, který je na daňový základ upravován dle ustanovení Zákona o daních z příjmů.
 - **Hrubý zisk (také hrubý výnos)**, termín je využíván ve dvou významech, a to:
 - o pro označení zisku soukromého podnikatele, pro něhož je zisk zároveň oceněním jeho práce a rizika,
-

HV a jeho použití

- o pro označení zisku před zdaněním.
- **Čistý zisk se zjišťuje jako souhrn zisku** z běžné činnosti a mimořádného zisku, sníženého o celkovou daň z příjmů. Zůstává k dispozici vlastníkům podniku na uspokojení vlastních potřeb a rozvoj podniku, proto bývá považován za disponibilní zisk.
 - **Nerozdělený zisk** - částí čistého zisku, která zůstává po odpočtu přídelů do příslušných fondů podniku, dividend nebo jiných forem podílů vlastníků na zisku.
 - **Ekonomický zisk** zohledňuje nejen dosahované výnosy a s nimi související explicitní náklady zjišťované v účetnictví, ale celkové ekonomické náklady. Jejich součástí jsou i náklady implicitní, které nejsou reálně vynaloženými nákladovými položkami, ale představují výnosy, o které podnikatelský subjekt přichází tím, že své výrobní zdroje využívá daným způsobem, a ne jiným. Bývají proto označovány jako náklady ušlé (obětované) příležitosti, resp. alternativní náklady.
-

HV a jeho použití

✓ Provozní (operating) zisk můžeme dělit na:

- EBITDA (Earnings before interest, taxes, depreciation and amortization), zisk před odečtením úroků, daní, odpisů a amortizace. Z výkazu zisku se musí dopočítat,
- EBIT (Earnings before Interest and Taxes) je ekvivalent českého provozního výsledku hospodaření, ten je uveden ve výkazu zisku a ztrát,
- EBT (Earnings before Taxes), výsledek hospodaření před zdaněním,
- EAT (Earnings after Taxes), výsledek hospodaření za účetní období,
- EAC – zisk po zdanění pro společné (kmenové) akcionáře.

✓ Mezi faktory ovlivňující výši zisku můžeme zařadit např.:

- objem poskytovaných služeb hotelu,
- struktura poskytovaných služeb - která ovlivňuje zisk tím, že jednotlivé služby přinášejí různě velký zisk,
- ceny poskytnutých služeb,
- náklady na jednotku poskytnuté služby, působí na velikost zisku nepřímě.

HV a jeho použití

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ✓ Pro všechny formy podnikání však platí v podstatě obecná zásada dělení zisku po zdanění:
- **Rezervní fond.**
 - **Akumulací** – chápána jako část zisku vyčleněná k nákupu nových, dokonalejších strojů, zařízení, technologií a dalšího dlouhodobého majetku, příp. k jeho obnově tak, aby docházelo ke zkvalitnění a rozšíření činnosti podniku. Akumulace je tak spojena s investicemi do podniku.
 - **Část zisku věnovaná na nevýrobní spotřebu** je určena na individuální spotřebu, tj. k rozdělení mezi společníky formou výplaty podílů na hospodářském výsledku, či dividend v akciové společnosti, jednak na společnou spotřebu, což představuje financování sociálního programu podniku (vybudování rekreačního zařízení, mateřské školky pro děti zaměstnanců, společné jídelny apod.).
 - **Zbývající část zisku může být použita na ostatní účely:** např. splátky bankovních úvěrů, zvýšení základního kapitálu společnosti, atd.
-

Děkuji za pozornost